

ضرورت بازبینی پروژه اقتصاد اسلامی

با حضور قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی انجام شد
رونمایی از سامانه مدیریت یکپارچه کتابخانه‌ها

رئیس سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در مراسم رونمایی از سامانه یکپارچه مدیریت کتابخانه‌های آستان قدس رضوی که با حضور قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی برگزار شد، آغاز به کار این سامانه را گامی بلند به سوی تحقق مرجعیت علمی این آستان مقدس عنوان کرد. حجت‌الاسلام والمسلمین سیدجلال حسینی افزود: طراحی این سامانه یکی از دغدغه‌های مهم یک دهه گذشته بوده که با کلید خوردن آن، فرایند کتاب و کتاب‌خوانی در سطح کتابخانه‌های...

ویژه فرهنگ و معارف رضوی | سال اول | ویژه نامه ۲۰۲۴

موظفه / آیت الله جاویدان
کار خیر مثل دارو است

قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی مطرح کرد
تدوین فعالیت‌های فرهنگی منطبق با نیازهای روز جامعه

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات کربلا خیر داد
ساخت شبستان حضرت علی اکبر (علیه السلام) در حرم حسینی

بانوی مسلمان شده ایتالیایی:
اسلام به زنان جایگاه و منزلت بخشیده است

سفیر اندونزی
در منطقه ویژه اقتصادی سرخس

درباره محله سرشور از قدیمی‌ترین محلات شهر مشهد

گنجینه خاطرات کهنسال شهر امام رضا (علیه السلام)

مذهبی است. مسجد میرهوا هم در نزدیکی مسجد نظریافته قرار دارد و البته از نظر موقعیت جغرافیایی، هر دو مسجد در نزدیکی باروهای شهر و مجاورت قبرستان بسیار قدیمی میرهوا قرار داشته‌اند. انتهای سرشور، یعنی جایی که حالا محل تقاطع خیابان دانش غربی با کوچه سرشور است، تا حدود ۸۰،۷۰ سال پیش، کانال آب بزرگی قرار داشت که سیل‌بند شهر مشهد بود و روی آن برای عبور و مرور، پلی ساخته بودند. امروزه از پل نشانی نیست و روی کانال یا به قول مشهدی‌ها «کال» را پوشانده‌اند، اما محل تلاقی سرشور و دانش غربی به «پل فردوس» مشهور است. در نزدیکی پل، مسجد امام حسن مجتبی (ع) قرار دارد که در دهه ۱۳۴۰، محل اقامه نماز جماعت توسط رهبر انقلاب بود. بد نیست یادآوری کنیم که منزل آیت‌الله سیدجوادی خامنه‌ای نیز که امروزه به حسینییه تبدیل شده در محله سرشور قرار دارد.

محمّدحسین نیکبخت | وقتی از تاریخ طولانی و هزار و ۲۰۰ ساله مشهدالرضا (ع) صحبت می‌کنیم، باید حواسمان باشد که سال به سال آن می‌تواند در حافظه تاریخی خودش، اتفاق‌های عجیب و حوادث غریب را ذخیره کرده باشد. یکی از برنامه‌هایی که ما در صفحه نخست رواق دنبال می‌کنیم، آشنا کردن شما خوانندگان عزیز با این رویدادها و حوادث است؛ چرا؟ برای اینکه بدانید مشهد، شهری با هویتی غنی و تاریخی پر فراز و نشیب است و نمی‌شود از کنار هر خیابان و کوچه‌اش بی‌خیال و به سادگی عبور کرد. امروز با هم درباره سرشور صحبت می‌کنیم؛ محله‌ای که مورخان معتقدند پس از نوغان و سراب، قدیمی‌ترین محله مشهد است؛ محله‌ای که امروزه محدوده آن، به طور حدودی بین خیابان‌های خسروی (نوا درزگو)، خاکی (آخوند خراسانی)، دانش غربی و تهران (امام رضا (ع)) قرار می‌گیرد.

شاخصه‌های تاریخی یک محله قدیمی سرشور را بیشتر با نام بازار معروفش می‌شناسیم. اصلاً برخی بر این باورند که نام سرشور، در واقع «سَر شور» بوده است، یعنی محل شروع شلوغی و ازدحام جمعیت. بازار قدیم مشهد، درست از وسط این محله می‌گذرد؛ یک سر آن به خیابان دانش غربی می‌رسد و سر دیگرش وصل می‌شود به حاشیه خیابان خسروی نو؛ البته قدیم‌ترها این بازار تا بازار زنجیر و بعد حرم مطهر ادامه داشت. در دوره تیموری، یعنی زمانی که مسجد گوهرشاد را می‌ساختند، انتهای بازار سرشور به روستایی به نام دستگرد می‌رسید و به همین دلیل، محله را با نام دستگرد می‌شناختند. سرشور چند مسجد بسیار مهم دارد که یادگار مشهد قدیم هستند؛ یکی مسجد «نظریافته» یا «سهمله» در ابتدای کوچه سیگاری است؛ مسجدی که تاریخ ساخت آن دقیقاً معلوم نیست، اما بر اساس سنگ‌نوشته موجود در مسجد، در سال ۹۲۷ق (۱۵۱۰ش) در دوران شاه اسماعیل صفوی بازسازی و ترمیم شده و احتمالاً این اتفاق پس از بیرون راندن ازبک‌ها از مشهد رخ داده است. بانی این تجدید بنا، بانویی متدین و خیرخواه به نام بی‌بی‌رقیه خاتون فرزند شاه‌کریم بود. مسجد در سال ۱۳۵۹ آذرماه ۹۸ به بازار نشر عرضه شد و در روزهای پایانی همان ماه نیز به دلیل استقبال بالای مخاطبان به چاپ دوم رسید. حجت‌الاسلام والمسلمین طباطبایی ادامه

تعبیه کرده بودند؛ مکان‌هایی برای ادای نذورات یا توزیع مواد غذایی نذری. درباره سرشور می‌شود بیش از این‌ها گفت؛ می‌شود از خانه‌های پرتعداد قدیمی‌اش حرف زد که نیاز به توجه و نگهداری دارند، می‌شود از کوچه مدرسه فروغ و نخستین مدرسه دخترانه مشهد حرف زد که در حاشیه غربی آن قرار دارد، می‌توان از بیمارستان ۲۰۰ تخت‌خوابی مشهد صحبت کرد که در امتداد کوچه فروغ قرار داشت و امروزه نشانی از آن نیست. کافی است یک بار با حوصله و دقت، مسیر سرشور را طی کنید تا بروید به دوران قدیم و گنجینه‌های تاریخی ارزشمند مشهد را ببینید و حس کنید.

داد: تحقیق و مصاحبه‌های این پژوهش از سال ۱۳۸۸ آغاز شده و در این مدت با بیش از ۱۰۰ تن مصاحبه انجام و هزاران سند مطالعه شده است. وی افزود: علاوه بر چهار فصل کتاب که زمینه‌های شکل‌گیری و فعالیت‌های مسجد کرامت را بررسی و تبیین می‌کند، تصاویری اسناد و اعلام نیز در سه فصل، ضمیمه کتاب شده است و در مجموع می‌توان

نقش حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای به عنوان امام جماعت و تبدیل آن به پایگاه انقلابیون مشهدی است. وی با بیان اینکه مسجد کرامت از مساجد تأثیرگذار و کانون مبارزات انقلاب در شهر مشهد است، عنوان کرد: تألیف این کتاب پنج سال به طول انجامید و چاپ نخست آن ابتدای آذرماه ۹۸ به بازار نشر عرضه شد و در روزهای پایانی همان ماه نیز به دلیل استقبال بالای مخاطبان به چاپ دوم رسید. حجت‌الاسلام والمسلمین طباطبایی ادامه

منبر مجازی

آبروی کسی را نبر!

بریده‌هایی از سخنان آیت‌الله فاطمی‌نیا
یک: من تعجب می‌کنم از بعضی‌ها! یک خانم مؤمن ۲۰ بار عمره رفته. بار ۲۱ به او می‌گویند بیا این پول عمره را بده برای یک دختر یتیم، می‌گوید: نه من نمی‌توانم. دوستان همه دارند می‌روند عمره، من چطور نروم. حالا به این خانم بگو شما این همه عمره رفتی، مسئله اخلاق را در خانه رعایت می‌کنی؟ مگر دین خدا مسخره است؟ هر سال عمره می‌روی یک عیب و بدی را از خودت دور نکردی؟ یا آقا، فرقی ندارد. آقا بد اخلاق بشود، عبادت‌ش ضایع می‌شود. خانم بد اخلاق بشود، عبادت‌ش ضایع می‌شود.

دو: ... خدا شاهد است الان مردم خیلی دست کم گرفته‌اند آبرو بردن را. ببینید خدا چند گناه را نمی‌بخشد: یکی عمداً نماز نخواندن... دیگر به ناحق آدم کشتن... عقوب والدین و آخر هم آبرو بردن. این گناهان این قدر نحس هستند که صاحبانشان گاهی موفق به توبه نمی‌شوند. پسر یکی از بزرگان علما که در زمان خودش استاد العلما بود، برای من تعریف می‌کرد: به پدرم گفتم پدر تو دریای علم هستی. اگر بنا باشد یک نصیحت به من بکنی چه می‌گویی؟ می‌گفت پدرم سرش را انداخت پایین. بعد سرش را بالا آورد و گفت: آبروی کسی را نبر! الان در زمان ما هیئتی‌ها، مسجدی‌ها و مقدس‌ها آبرو می‌برند. عزیز من اسلام می‌خواهد آبروی فرد حفظ شود. شما با این مشکل داری؟ دقت کنید که بعضی‌ها با زبان‌شان می‌روند جهنم... روایت داریم که می‌فرماید اغلب جهنمی‌ها، جهنمی زبان هستند. فکر نکنید همه شراب می‌خورند و از دیوار مردم بالا می‌روند. یک مشت مؤمن مقدس را هم می‌آورند جهنم. ای آقا تو که همیشه هیئت بودی! مسجد بودی! بله... توی صفوف جماعت می‌نشینند آبرو می‌برند...

سه: اول مظلوم از انسان‌ها امیرالمؤمنین (ع) است و در دعاها دعای کمیل از همه مظلوم‌تر! این دعا خیلی مظلوم است. در تیراز بالا چاپ می‌شود، هر مجلسی هم که بروید دعای کمیل داریم. اولاً که وسط دعای کمیل، سخنرانی می‌کنند که دعای کمیل می‌شود سه ساعت. دعای کمیل ۲۰ دقیقه است. ما حق نداریم دعای امیرالمؤمنین (ع) را بکنیم سه ساعت. اگر استادی نورانی‌تری داری، مختصر توضیح بده وسط دعا هر چه شعر بلد بود می‌خواند. همه بیچاره می‌شوند. می‌گویند جوان نمی‌رود دعای کمیل. خب تو نمی‌گذاری.

خبر خوب

مادران ارزش آفرین

دوره توانمندسازی حوزه کسب‌وکار با حضور جمعی از بانوان بی‌سرپرست و بدسرپرست شهر مشهد در تالار نوآوری باغ اردوگاه خاتون برگزار شد. مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی با هدف بسترسازی برای نقش‌آفرینی اجتماعی بانوان و از آن مهم‌تر تقویت نهاد خانواده، اجرای طرحی چند وجهی با عنوان «مادران ارزش آفرین» را از چند ماه پیش ویژه زنان سرپرست خانوار محلات حاشیه شهر مشهد کلید زده است؛ طرحی دارای ابعاد اجتماعی، اقتصادی و خانوادگی که پس از گذراندن مراحل پژوهشی و پایش میدانی، اکنون به مرحله آموزش و توانمندسازی بانوان تحت پوشش خود رسیده است.

در این طرح بانوان با توجه به استعداد و توانایی‌های کارآفرینی‌شان، در چهار سطح «زنان سرپرست خانوار بی‌انگیزه»، «بانوان دارای انگیزه اما فاقد مهارت درآمدزا»، «زنانی مستعد شاغل اما فاقد دانش توسعه اشتغال» و همچنین «بانوان کارآفرین حرفه‌ای و موفق» دسته‌بندی شده‌اند. طبق این دسته‌بندی، بانوان سطوح یک، دو و سه به شرکت در دوره‌های آموزشی جهت توانمند شدن و راه‌اندازی یک کسب و کار زودبازده نیاز دارند و در همین راستا، صبح دیروز باغ اردوگاه خاتون میزبان برگزاری یک دوره آموزشی برای ۵۰ تن از بانوان سطح سه شرکت‌کننده در طرح «مادران ارزش آفرین» بود. طی این دوره، مشاوره‌های فردی و تخصصی در حوزه کسب‌وکار توسط کارشناسان و نیز کارآفرینان به شرکت‌کنندگان ارائه شد.

رونمایی کتاب
مسجد رهبر؛ تاریخ مسجد کرامت
شفاهی مسجد کرامت

